

ՏԵՂԵԿԱՆՔ ԳՈՐԾՈՂ ՕՐԵՆՔԻ ՓՈՓՈԽՎՈՂ ՀՈՂՎԱԾՆԵՐԻ ՎԵՐԱԲԵՐՅԱԼ

Հոդված 4. Թանկարժեք մետաղներից պատրաստված իրերի հարգորոշման, հարգադրոշման, թանկարժեք մետաղների, թանկարժեք մետաղներից պատրաստված իրերի մասնագիտացված, այդ թվում՝ մանրածախ առուվաճառքի, թանկարժեք մետաղների գտարկման, բանկային ոսկու, ստանդարտացված ձուլակտորների արտադրության հսկողությունը

(վերնագիրը փոփ. 26.05.08 ՀՕ-93-Ն)

1. Թանկարժեք մետաղներից պատրաստված իրերի հարգորոշման, հարգադրոշման, գործունեության պահանջների ու պայմանների պահպանման նկատմամբ հսկողությունը, ինչպես նաև թանկարժեք մետաղների, թանկարժեք մետաղներից պատրաստված իրերի մասնագիտացված, այդ թվում՝ մանրածախ առուվաճառքի նկատմամբ հսկողությունն իրականացնում է Հայաստանի Հանրապետության կառավարության լիազորած մարմինը (այսուհետ՝ լիազոր մարմին)՝ Հայաստանի Հանրապետության օրենքներով (այսուհետ՝ օրենքներով)՝ իրեն վերապահված լիազորությունների շրջանակում: Հայաստանի Հանրապետության բանկերի կողմից բանկային ոսկով և ստանդարտացված ձուլակտորներով իրականացվող գործառույթների նկատմամբ վերահսկողությունն իրականացնում է Հայաստանի Հանրապետության կենտրոնական բանկը՝ օրենքներով իրեն վերապահված լիազորությունների շրջանակներում:

2. Սույն հոդվածի առաջին մասում նշված հսկողությունն իրականացվում է՝
ա) օրենքով սահմանված կարգով թանկարժեք մետաղներից պատրաստված իրերի հարգորոշման, հարգադրոշման **գործունեության իրականացման վերաբերյալ ծանուցում ներկայացրած սուբյեկտների կողմից՝ օրենքներով օրենքով** սահմանված պահանջների, պայմանների պահպանման նկատմամբ.

բ) թանկարժեք մետաղներ գտարկելու, բանկային ոսկու, ստանդարտացված ձուլակտորների արտադրություն իրականացնող գտարկող կազմակերպությունների կողմից՝ օրենքներով սահմանված պահանջների, պայմանների պահպանման նկատմամբ.

գ) օրենքով սահմանված կարգով թանկարժեք մետաղների, թանկարժեք մետաղներից պատրաստված իրերի մանրածախ առուվաճառք իրականացնող սուբյեկտների, ներառյալ՝ թանկարժեք մետաղների դիլերների կողմից՝ սույն օրենքի 8-րդ հոդվածով սահմանված պահանջների պահպանման նկատմամբ:

3. Թանկարժեք մետաղներից պատրաստված իրերի հարգորոշման, հարգադրոշման, թանկարժեք մետաղների, թանկարժեք մետաղներից պատրաստված իրերի մասնագիտացված, այդ թվում՝ մանրածախ առուվաճառքի, թանկարժեք մետաղների գտարկման, բանկային ոսկու և ստանդարտացված ձուլակտորների արտադրության գործունեությունների ստուգումներն իրականացվում են օրենքով սահմանված կարգով:

Հոդված 6. Հարգորոշումը և հարգադրոշումը, ինչպես նաև այդ գործունեության կազմակերպմանը ներկայացվող պահանջները

1. Հայաստանի Հանրապետությունում թանկարժեք մետաղներից պատրաստված իրերի հարգորոշումը և հարգադրոշումը և դրանց հետ կապված **գործողությունները կատարելու իրավունք ունեն օրենքով սահմանված կարգով գործողությունները**

իրականացնում է ֆինանսների նախարարության հարգորոշման և հարգադրոշման ~~ից ենթադրա ստացած անհատ ձեռնարկատերերը~~ պետական ծառայությունը (այսուհետ՝ հարգորոշման և ~~իրավաբանական-անձինք~~: հարգադրոշման պետական ծառայություն):

Թանկարժեք մետաղներից պատրաստված իրերի հարգորոշման և հարգադրոշման հետ կապված գործողություններ են նաև՝

ա) հակազդուկների պատրաստումը.

բ) ստուգիչ տարրալուծումները.

գ) քիմիական տարրալուծումները:

2. Թանկարժեք մետաղներից պատրաստված այն իրերը, որոնք ունեն սույն օրենքով թանկարժեք մետաղների համար սահմանված հարգերից ցածր հարգ, պետք է հարգադրոշմվեն տվյալ հարգին ամենամոտ ցածր հարգով:

3. Թանկարժեք մետաղներից պատրաստված այն իրերը, որոնք ունեն սույն օրենքով թանկարժեք մետաղների համար սահմանված նվազագույն հարգից ցածր հարգ, ենթակա չեն հարգադրոշման և չեն կարող իրացվել որպես թանկարժեք մետաղներից պատրաստված իրեր:

4. Արգելվում է հարգադրոշմել ոչ թանկարժեք մետաղներից պատրաստված և թանկարժեք մետաղներով պատված իրերը:

5. Թանկարժեք մետաղների համաձուլվածքներից պատրաստված իրերը, որոնք պատված են այլ թանկարժեք մետաղներով, պետք է հարգադրոշմվեն իրի հիմնական մետաղի հարգով:

6. Արգելվում է անընթեռնելի հարգադրոշմ, տարբերանիշ և անվանանիշ ունեցող թանկարժեք մետաղներից պատրաստված իրերի մանրածախ առուվաճառքը:

7. Պարտադիր հարգադրոշման ենթակա չեն՝

ա) թանկարժեք մետաղներից պատրաստված պատմական կամ հնագիտական արժեք ներկայացնող իրերը, ինչպես նաև մետաղադրամները, շքանշաններն ու մեդալները.

բ) գիտական, բժշկական, արտադրական և այլ հատուկ նպատակների համար թանկարժեք մետաղներից պատրաստված գործիքները, սարքերը, լաբորատոր սպասքը.

գ) զենքի, կենցաղի, կրոնական ծիսակատարությունների համար հոգևորականների կողմից կիրառվող և նման այլ առարկաների վրա թանկարժեք մետաղներով արված դրվագազարդերը.

դ) մինչև 1,5 գրամ կշիռ ունեցող թանկարժեք մետաղներից պատրաստված իրերը, ընդ որում՝ արծաթից պատրաստված մինչև 3 գրամ կշիռ ունեցող իրերը.

ե) թանկարժեք մետաղներից պատրաստված նրբահյուս իրերը, որոնք հնարավոր չէ դրոշմել.

զ) հետագա մշակման ենթակա նախապատրաստվածքները և բոլոր այն անավարտ իրերը՝ որոնց վրա դեռևս կավելացվեն թանկարժեք մետաղներից և (կամ) այլ մասեր, ինչպես նաև նրբաթերթ թանկարժեք մետաղները, արտադրական ձուլվածքները, թափոնը և ջարդոնը.

է) սույն օրենքի 9-րդ հոդվածի 2-րդ մասի «ա» կետով նախատեսված թանկարժեք մետաղներից պատրաստված իրերը:

8. Հարգադրոշմների, տարբերանիշերի և անվանանիշերի ձևերը, չափերը, նկարագրությունը, ինչպես նաև դրանց պատրաստման, հաշվառման և տնօրինման կարգը հաստատում է կառավարությունը:

9. Հարգորոշման և հարգադրոշման ~~գործունեություն-իրականացնող~~ անձինք պետական ծառայությունը պարտավոր են է՝

ա) պահպանել կառավարության սահմանած համապատասխան տեխնիկական պահանջները և գործունեության պայմանները.

բ) ունենալ կառավարության սահմանած կարգով լիազոր մարմնում գրանցված տարբերանիշ:

10. ~~Հարգորոշմամբ և հարգադրոշմամբ գբադվող անձանց~~ Հարգորոշման և հարգադրոշման պետական ծառայության աշխատակիցները պետք է ունենան համապատասխան որակավորում:

Հոդված 7. Թանկարժեք մետաղներ գտարկողի, հարգորոշողի և հարգադրոշմողի որակավորումները

(պարբերությունը հանվել է 13.11.15 ՀՕ-129-Ն)

1. Թանկարժեք մետաղներ գտարկողի, հարգորոշողի և հարգադրոշմողի որակավորումներն իրականացնում են լիազոր մարմնի ~~կամ թանկարժեք մետաղներից պատրաստված իրեր արտադրող իրավաբանական կամ ֆիզիկական անձանց անդամակցությամբ ստեղծված և առնվազն երկու տարի գործունեություն իրականացնող ոչ առևտրային կազմակերպության (այսուհետ՝ մասնագիտացված կառույց)~~ կողմից ստեղծված որակավորման հանձնաժողովները, ընդ որում, դրանց կազմում ընդգրկվում է առնվազն յոթ անդամ, ~~որոնցից առնվազն հիսուն տոկոսը լիազոր մարմնի ներկայացուցիչներ են:~~

2. Թանկարժեք մետաղներ գտարկողի, հարգորոշողի ու հարգադրոշմողի որակավորումները սույն օրենքով սահմանված պահանջներին բավարարող թանկարժեք մետաղներ գտարկողի և (կամ) հարգորոշողի ու հարգադրոշմողի որակավորում ստանալու համար որակավորման հանձնաժողովներին դիմած ֆիզիկական անձի մասնագիտական գիտելիքներն ստուգելու և ստուգման արդյունքների հիման վրա թանկարժեք մետաղներ գտարկողի կամ հարգորոշողի և հարգադրոշմողի որակավորման վկայականներ (այսուհետ՝ վկայական) տալու ընթացակարգ է:

Թանկարժեք մետաղներ գտարկողի և հարգորոշողի ու հարգադրոշմողի որակավորումներն իրականացվում են համապատասխան որակավորման հանձնաժողովների կողմից կազմակերպվող և անցկացվող որակավորման քննությունների միջոցով՝ օրենքների, այլ նորմատիվ իրավական ակտերի պահանջների շրջանակներում:

Վկայականները տալիս է համապատասխան որակավորման հանձնաժողովը:

3. Թանկարժեք մետաղներ գտարկողի և հարգորոշողի ու հարգադրոշմողի որակավորման հանձնաժողովի կազմավորման կարգը և կանոնադրությունը հաստատում է լիազոր մարմինը, իսկ թանկարժեք մետաղներ գտարկողների և հարգորոշողների ու հարգադրոշմողների որակավորման կարգերը և որակավորման քննությունների ծրագիրը հաստատում է կառավարությունը՝ լիազոր մարմնի ներկայացմամբ:

Որակավորումների կարգով սահմանվում են որակավորումների ստուգման ժամկետները, ստուգմանը մասնակցելու համար անհրաժեշտ փաստաթղթերի ցանկը, դրանց ներկայացման ժամկետները, ստուգման համար նախապատրաստված հարցերի կամ խնդիրների քանակը, գնահատման կարգը, ստուգման անցկացման ձևը և նախատեսված ժամանակը, տեխնիկական միջոցներից օգտվելու կարգը, որակավորման վկայական ստանալու համար անհրաժեշտ միավորների քանակը, ստուգման արդյունքների բողոքարկման կարգը, ինչպես նաև որակավորումը պատշաճ անցկացնելուն ուղղված այլ դրույթներ: Որակավորման քննությունների համար հարցերը

նախապատրաստում է լիազոր մարմինը՝ նախապես քննարկելով մասնագիտացված կառույցի հետ (նման կառույցի առկայության պարագայում):

4. Որակավորման քննությունների կազմակերպման և անցկացման հետ կապված ծախսերը փոխհատուցելու նպատակով մասնագիտացված կառույցը գանձում է վճար, որի չափը չի կարող գերազանցել Հայաստանի Հանրապետությունում սահմանված նվազագույն աշխատավարձի տասնապատիկը: Թանկարժեք մետաղներ զտարկողի և հարգորոշողի ու հարգադրոշմողի որակավորումները լիազորված մարմնի կողմից անցկացվելու դեպքում գանձվում է պետական տուրք՝ օրենքով սահմանված չափով:

Որակավորման քննությանը կարող են մասնակցել Հայաստանի Հանրապետության քաղաքացիները, օտարերկրյա քաղաքացիները և քաղաքացիություն չունեցող այլ անձինք:

5. Որակավորման քննություններին մասնակցել չի թույլատրվում այն դիմողին, որը դատարանի վճռով ձանաչվել է անգործունակ կամ սահմանափակ գործունակ:

6. Որակավորման վկայականները տրվում են 3 տարի ժամկետով:

7. Որակավորում ստացած միևնույն անձին արգելվում է ուղղակիորեն կամ անուղղակիորեն մեկից ավելի կազմակերպությունների կազմում կամ անունից գործունեություն իրականացնելը:

Հոդված 9. Թանկարժեք մետաղներից պատրաստված իրերի, ջարդոնների և նախապատրաստվածքների ներմուծումն ու արտահանումը

1. Թանկարժեք մետաղներից պատրաստված իրերը «Մաքսային կարգավորման մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքով սահմանված «Բաց թողնում՝ ներքին սպառման համար» մաքսային ընթացակարգով ներմուծելիս, բացառությամբ սույն հոդվածի երկրորդ մասով նշված դեպքերի, ենթակա են սույն օրենքով սահմանված կարգով հարգորոշման և հարգադրոշմման՝ հարգորոշման և հարգադրոշմման **գործունեություն իրականացնող անձանց պետական ծառայության** կողմից: Նշված ռեժիմով ներմուծման ժամանակ թանկարժեք մետաղներից պատրաստված իրերի հարգորոշման և հարգադրոշմման պարտականությունը կրում է ներմուծողը:

Ներմուծման ժամանակ թանկարժեք մետաղներից պատրաստված իրերի հարգորոշման և հարգադրոշմման գործունեություն իրականացնող անձանց ընտրությունը կատարում է ներմուծողը:

2. Թանկարժեք մետաղներից պատրաստված իրերը կարող են «Մաքսային կարգավորման մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքով սահմանված «Բաց թողնում՝ ներքին սպառման համար» մաքսային ընթացակարգով ներմուծվել առանց սույն օրենքով հարգորոշման և հարգադրոշմման գործունեություն իրականացնող անձանց կողմից դրված հարգադրոշմի, եթե՝

ա) այդ իրերը կրում են արտադրող երկրի հարգեր, որոնք համապատասխանում են սույն օրենքով սահմանված հարգերին և դրանց նկատմամբ կիրառվող պահանջներին:

Այս դեպքում ներմուծողը թանկարժեք մետաղներից պատրաստված իրերը (խմբաքանակը) մաքսային հսկողության ներքո ներկայացնում է հարգորոշման և հարգադրոշմման **գործունեություն իրականացնող անձանց պետական ծառայություն** հարգորոշման նպատակով: **Վերջիններս վերջինս** ներկայացված իրերը (խմբաքանակը) հարգորոշելուց հետո դրանց վրա ներմուծողի հայեցողությամբ կամ դրոշմում **են իրենց է իր** տարբերանիշը կամ դրանց վրա ամրացնում **են իրենց է իր** տարբերանիշով դրոշմված կախոց, որոնց համար տալիս **են է** համապատասխան տեղեկանք.

բ) այդ իրերը ներառված են սույն օրենքի 6-րդ հոդվածի յոթերորդ մասում.

գ) այդ իրերը ներմուծվում են ֆիզիկական անձանց կողմից և չեն գերազանցում «Մաքսային կարգավորման մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքի հիման վրա կառավարության սահմանած ակնհայտ առևտրային քանակության նվազագույն չափը:

3. Թանկարժեք մետաղներից պատրաստված իրերի՝ «Մաքսային կարգավորման մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքով նախատեսված այլ մաքսային ընթացակարգերով բաց թողնված ներմուծման ժամանակ հարգի առկայությունը պարտադիր չէ:

4. Թանկարժեք մետաղների ջարդոնները և թանկարժեք մետաղներից պատրաստված նախապատրաստվածքները ներմուծելիս հիմք է ընդունվում այդ իրերի քանակը, տեսակը, հարզը և կշիռը հավաստող տեղեկանքը, որը տրամադրում է հարգորոշման և հարգադրոշման գործունեության իրականացման ծանուցում ներկայացրած անձինք:

5. Թանկարժեք մետաղներից պատրաստված իրերի արտահանման ժամանակ այդ իրերի վրա հարգադրոշմի և տարբերանիշի առկայությունը պարտադիր չէ:

Հոդված 11. Թանկարժեք մետաղներից պատրաստված իրերի հարգորոշման, հարգադրոշման գործունեության իրականացման վերաբերյալ ծանուցումը
(վերնագիրը խմբ.՝ 13.11.15 ՀՕ-129-Ն)

1. Ցանկացած անձ, որը ցանկանում է զբաղվել թանկարժեք մետաղներից պատրաստված իրերի հարգորոշման, հարգադրոշման գործունեությամբ, պարտավոր է այդ մասին ծանուցել Հայաստանի Հանրապետության էկոնոմիկայի նախարարությանը:

2. Թանկարժեք մետաղներից պատրաստված իրերի հարգորոշման և հարգադրոշման, մանրածախ առուվաճառքի նկատմամբ ստուգումներն ու հսկողությունն իրականացնում է լիազոր մարմինը՝ փաստաթղթային հսկողության և տեղում ստուգումների միջոցով: Դրանց արդյունքներով կիրառվում են օրենքով նախատեսված պատասխանատվության միջոցներ:

3. Թանկարժեք մետաղներից պատրաստված իրերի հարգորոշման և հարգադրոշման գործունեություն իրականացնելու վերաբերյալ ծանուցում ներկայացրած անձին հաշվառելուց հետո՝ 15-օրյա ժամկետում, լիազոր մարմինն այդ մասին տեղյակ է պահում Հայաստանի Հանրապետության մաքսային մարմիններին՝ վերջիններիս տրամադրելով թանկարժեք մետաղներից պատրաստված իրերի հարգորոշման և հարգադրոշման գործունեությամբ զբաղվող անձանց տարբերանիշերի արտատիպերը:

Հոդված 12. Սույն օրենքի խախտումների համար կիրառվող պատասխանատվության միջոցները

Սույն օրենքի խախտման դեպքում ~~լիազոր մարմինը կիրառում է հարգորոշում և հարգադրոշմունն իրականացնող անձի նկատմամբ կիրառվում են~~ պատասխանատվության հետևյալ միջոցները.

~~ա) տուգանք:~~

բ) ծանուցում ներկայացրած անձի ծանուցման ենթակա գործունեությանը զբաղվելու իրավունքի կասեցում:

գ) ծանուցում ներկայացրած անձի ծանուցման ենթակա գործունեությանը զբաղվելու իրավունքի դադարեցում:

դ) 1) նկատողություն

2) խիստ նկատողություն

3) մասնագիտական որակավորումից զրկում որակավորման գործողության դադարեցում:

Հոդված 13. Տուգանքը

1. Տուգանքը կիրառում և գանձում է լիազոր մարմինը: Եթե տուգանվող անձը համաձայն չէ տուգանքի կիրառման վերաբերյալ լիազոր մարմնի որոշման հետ, ապա լիազոր մարմինը տուգանքը գանձելու հայցով դիմում է դատարան:

2. Տուգանքը՝ որպես պատասխանատվության միջոց, 200.000 դրամի չափով կիրառվում է, եթե խախտվել է սույն օրենքի 5-րդ հոդվածի երկրորդ և երրորդ, հինգերորդ, 6-րդ հոդվածի երկրորդ, հինգերորդ և վեցերորդ մասերով սահմանված պահանջներից որևէ մեկը:

3. Տուգանքը՝ որպես պատասխանատվության միջոց, 50.000 դրամի չափով կիրառվում է, եթե խախտվել է սույն օրենքի 8-րդ հոդվածի երկրորդ, երրորդ և չորրորդ մասերով սահմանված պահանջներից որևէ մեկը:

4. Սույն հոդվածի երկրորդ մասի համաձայն՝ տուգանքի կիրառումից հետո՝ մեկ տարվա ընթացքում, տուգանքի կիրառման համար հիմք հանդիսացող խախտումը շարունակելու կամ նման նոր խախտում թույլ տալու դեպքում տուգանքի չափը յուրաքանչյուր դեպքում ավելացվում է 600.000 դրամի չափով:

5. Սույն հոդվածի երրորդ մասի համաձայն՝ տուգանքի կիրառումից հետո՝ մեկ տարվա ընթացքում, տուգանքի կիրառման համար հիմք հանդիսացող խախտումը շարունակելու կամ նման նոր խախտում թույլ տալու դեպքում տուգանքի չափը յուրաքանչյուր դեպքում ավելացվում է 300.000 դրամի չափով:

Հոդված 14. Ծանուցված գործունեության կասեցումը

1. Լիազոր մարմինն իրավասու է կասեցնելու ծանուցում ներկայացրած անձի ծանուցման ենթակա գործունեությանը զբաղվելու իրավունքը «Գործունեության իրականացման ծանուցման մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքով սահմանված դեպքերում, ինչպես նաև եթե խախտվել է սույն օրենքի՝

1) 6-րդ հոդվածի 3-րդ, 4-րդ, 9-րդ և 10-րդ մասերով սահմանված պահանջներից որևէ մեկը:

2) 9-րդ հոդվածի 2-րդ մասի «ա» կետով սահմանված պահանջը:

(14-րդ հոդվածը փոփ. 08.12.10 ՀՕ-232-Ն, խմբ. 13.11.15 ՀՕ-129-Ն)